

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

Helyi jelentőségű védett természeti terület neve:

Bácsalmási védett erdő és gyepek

Utoljára módosítva: 2013-10-09 07:26:59

Megye: Bács-Kiskun

Községhatár: Bácsalmás

A terület kiterjedése: 16.7615 hektár

Védetté nyilvánítás év: 2008

GPS koordináták: EOY 671970; 83950

Felmérést végző személy(ek) neve: Kustár Rozália & Oroszi Zoltán

E-mail címe(k): oroszizoltan@t-online.hu

A terület megközelíthetőségének leírása

(pl. melyik utcán kell elhagyni a települést stb.):

A központból a Kossuth Lajos utcán Madaras felé haladva hagyjuk el a települést. Mintegy 3,5 km után bal kanyarral folytatódik az út, ebben a kanyarulatban találjuk a Sós-tavat. A tavat balról keríti egy földút, mely gépkocsival viszonylag jól járható és átszeli a környező telepített tölgyerdőt, majd a tó déli része közelében kanyarodik el. Az említett kanyarban, vagy a tó déli végében lehet leparkolni. Maga a Sós-tó és a tőle nyugatra eső erdő 1992 óta országosan védett terület, TT a tótól északra eső keskeny gyepsáv, illetve keleti és déli irányban lévő erdősáv.

Terület rövid, szöveges bemutatása (max. 2000-2500 karakter):

megközelíthetőség, terület jellegének leírása (pl. természetes erdőfolt puhafa ligeterdővel stb.):

A Sós-tó az ún. Mosztonga tórendszer tagja, a hét közeli ismert tó közül Horváth Zoltán leírásában ez a tó a negyedik. A víz mélysége az 1970-es évek végén 50-80 cm volt, helyenként elérte a 120 cm mélységet. Szikes jellege miatt iszapját gyógyításra használták régen, a sziksót pedig a környező tanyasiak söpörték össze. Az 1980-as évekre teljesen kiszáradt, majd nyugati szélét az 1990-es évek elején kimélyítették, ezeken a területeken a vízmélység 100-150 cm. Az új élőhelykialakítással kapcsolatban változott a tó állatvilága, újonnan megjelent fajok: tarajos illetve pettyes göte, mocsári teknős, vizisikló. A tölgyes erdőkben irodalmi adatok alapján 1996-ban feltűnt a földikutya. Az egykori tómeder javarészt nádborítású, csupán a kikotort, kb. 1/8 felületen van nyílt víztükör, a nádfelület terjed a környező gyepróváására, mutatva a kotrás után elindult édesedési folyamatot. Az erdő szegélyében terjed a fekete bodza, helyenként a bálványfa is erőlködik. A tölgyerdő mellett kisebb területen akácot, illetve a közelben nyárfaerdőt is telepítettek. Ugyan aszfaltúton ki lehet jutni, de parkolóhely kialakítása, táblakihelyezés indokolt volna (a hivatkozott irodalomban említett információs táblának nem találtuk nyomát). A területen jelenleg különösebb kezelés biztosan nem folyik: magas a tavalyi avas fű a tó nyugati oldalán, az út menti olajfűzirtás maradványaként ott vannak a gallyak. Az erdő menti földút közelében vadászles található. A helyi védett terület három oldalról határolja az ex lege védett bácsalmási Sóstót. Az egykori löszpusztagyepek helyén lévő erdők értékét növeli, hogy szigetszerűen helyezkednek el a bácskai szántóföldi kultúrtájban. A helyi védett területek a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóságtól kapott információk alapján részét képezik a „Bácsalmási gyapjas gyűszűvirág termőhelye TT” tervezett bővítésének.

2. A TERÜLET ÁLTALÁNOS FELMÉRÉSE

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

2.1. Megtalálható még a védettség indoka a területen? - Részben

Szükség esetén részletezés, "Nem/Részben" válasz esetén indoklás:
főleg pufferjellege miatt fontos

2.2. Milyen élőhelyek mozaikok borítják a területet és milyen arányban?

90 % Erdő

10 % Gyep

% Cserjés

% Vizes terület

% Egyéb

akác, nyár és tölgyfaerdő

2.3. Élőhelyi besorolás ÁNÉR- szerint (<http://www.novenyzetiterkep.hu/?q=magyar/node/45>):
RC - Az erdőtelepítés ténye miatt az állományalkotó fafaj valamennyi egyede mag eredetű, sorokba ültetett. Jellegtelen és fajszegény cserje-, illetve gyepszint jellemzi. egykori löszpusztagyepék helyén

2.4. Területhasználat (kérjük, jelölje az észlelteket): Erdészeti tevékenység

Egyéb típus:

Jellemzőik, intenzitás:

2.5. Folyik-e természetvédelmi kezelés a területen? - Igen

Felmérés, Özönnövények irtása, Fásítás,

Egyéb típus: bácsalmás Sóstói jóléti erdő fenntartási és fejlesztési terve

2.6. Megtalálhatóak-e az alábbi özönfajok a területen, s milyen mennyiségben:

Akác: Sok

Selyemkóró: Kevés

Parlagfű: Kevés

Magas/kanadai aranyvessző: Nincs

Japánkeserűfű: Nincs

Gyalogakác: Nincs

Bálványfa ("ecetfa"): Nincs

Keskenylevelű ezüstfa: Kevés

Muflon: Nincs

Egyéb (nevezze meg):

2.7. Része a terület a Natura 2000 hálózatnak? - Nem

Egy része: %

2.8. Érintkezik a terület más természetes élőhelyekkel? - Igen

2.9. Ha igen, milyen típusú élőhellyel?

gyapjas gyűszűvirág élőhelye, országos védettség - 1992 óta

2.10. Érintkezik a terület más természetvédelmi oltalmat élvező területtel? (pl. Natura 2000, országos védettség, ex lege) - Igen

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

2.11. Ha igen, milyen természetvédelmi oltalmat élvező területtel? - A tó nyugati oldalán lévő kocsányos tölgy erdősávban Európa legnagyobb, mintegy 10000 tőszámú gyapjas gyűszűvirág élőhelye van - védetté nyilvánítás éve 1992.

2.12. Van védettséget jelző tábla a területen? - Igen

Darabszám: 1

Állapotuk: korábbi információk szerint volt, nem találtuk nyomát

2.13. Vannak vadgazdálkodási létesítmények a területen?

Magasles: 2 db

Vadetető: 0 db

Szóró: db

Egyéb (név és db):

3. Védett és fokozottan védett, ill. Natura 2000-es növényfajok és számolt vagy becsült mennyiségük felsorolása

(a becslés lehet tőszámra, vagy területnagyságra vonatkoztatott, fokozottan védett faj esetében pontos tőszámot kell megadni)

gyapjas gyűszűvirág 50 tő

4. Védett és fokozottan védett, ill. Natura 2000-es állatfajok és számolt vagy becsült mennyiségük

(fokozottan védett fajoknál pontos állománynagyságot kell megadni)

Ott jártunkkor az alábbi védett madárfajokat figyeltük meg: 11 gólyatöcs, barna réti héja, nádirigó, 2 bíbic, 2 cigányréce, foltos nádi poszáta, nádi tücsökmadár, sárga billegető. Irodalmi források alapján még az alábbi madárfajokat figyelték meg: kis vöcsök, búbos vöcsök, feketenyakú vöcsök, vörösgém, törpegém, tőkés réce, bőjti réce, kendermagos réce, barátaréce, cigányréce, barna réti héja, vizityúk, vizicsibe, sárszalonna, dankasirály, kakukk, függőcinege, sitke, nádi rigó, cserregő nádi poszáta, nádi sármány, hamvas réti héja, kanalasgém, nagykócsag, szürkegém. Láttunk továbbá kacsafarkú szendert, ördögpókot. Az erdőben vaddisznó nyomainak látssanak.

5. Egyéb észrevétel

Vonatkozó irodalom: <http://vmkb.uw.hu/helytort/zoldsziv.htm> Horváth Zoltán: Bácsalmás vízrajza, a tavak és természetes vízfolyások növény- és állatvilága. In: Bácsalmás. Fejezetek egy felső-bácskai kisváros történetéből. Bácsalmás, 1999. 12-17. p. , bővített, online változata 2006: <http://www.bacsalmas.hu/index.php/nyitolarap/e-konyvtar> Nebojszki László: A Telecskai-dombok lábánál. In: Természet Világa. 136. évf. 9. sz. 2005.

Internet: www.kfki.hu/chemonet/TermVil/szamok/tv2005/tv0509/neb.html